

ningsmændene, tog jeg mig det allerede til Indtægt og haabede, at jeg hos ham vilde faae Støtte for min Formening om, at man ikke burde være for streng imod Sognefogderne; men mit Haab tabte sig, da han bemærkede, at Størningsmændene ikke vare lønede, hvorimod Sognefogderne havde Løn. Den Løn, som Sognefogderne have, forekommer mig dog just ikke at være af den Natur, at man derfor skulde kaste al Skaansel bort for deres Vedkommende, især da Skaanselen her efter min Formening kun vil bestaa i, at man ikke paabyrder dem en Udvidelse af Forretninger, som de hidtil vel have været lidt fiendte med, men viselig ogsaa kun lidt; jeg lægger Vægt paa disse Udtryk, fordi der, hvis jeg ikke feiler meget, et Sted i Lovforslagets Motiver er anført, at Sognefogderne allerede ere bekendte — det er i det Mindste Meningen deraf — med de Forretninger, som nu skulde henlægges til dem. Ganske vist have Sognefogderne nu med endel Udpantninger at gjøre, men det er dog ikke andre end disse hyppig tilbagevendende Arter af Udpantninger, som Motiverne særlig nævne, nemlig Udpantning for Underholdningsbidrag for Børn og Udpantning for kongelige Statter. Det der forekommer mig at være det Betænkkelige, er Bestemmelsen om, at Sognefogderne under de angivne Forudsætninger skulde kunne foretage Udpantninger, altsaa saaledes, at det i Grunden er overladt til Fogden, om han vil have, at disse Forretninger skulde udføres af Sognefogden eller ikke. Var der kun Tale om at give Sognefogderne forøgede Forretninger paa et Gebet, som var begraenset ved, hvad disse Mænd ved deres sunde Forstand og praktiske Indsigt kunde overkomme, vilde jeg sandelig ikke have reist mig for at tale for, at man ikke maatte læsse nye Forretninger paa dem; men det, hvorom her er Tale, er jo netop at give dem saadanne forøgede Forretninger, som uopvendigvis kræve en større, en mere særegen Indsigt end man i Grunden kan og bør gjøre Regning paa hos Landets Sognefogder, der jo ere aldeles fjernede fra, hvad der er egentlig juridisk om de end ere og have været i Stand til uden praktisk Bamselighed at gjøre en Udpantning for Underholdningsbidrag til uegte Børn og for kongelige Statter. De sidstnævnte Forretninger kunne virkelig ikke fremkalde nogen hynderlig Tvivl, og de udføres i alt Fald paa en saadan Maade, at de ikke kunne sætte selv de mindre dygtige, de mindre begavede Sognefogder i Forlegenhed; men for at de Herrer kunne indse, at jeg har Grund til at nære Betænkkelighed, vil jeg bede Dem se paa Lovforslaget. Sognefogden skal derefter allerede fra Begyndelsen af paase, at Requisitionen er bleven forkyndt paa behørig Maade; men der kan komme Tilfælde, hvori Sognefogden navnlig af Hensyn til Terminens Korthed vil være i stor Forlegenhed i saa Henseende. Der kan jo ogsaa ske Udpantning hos Militære, men en Udpantning hos en Militær

skal i Forveien anmeldes for Vedkommendes Chef, og der kan let opstaa Tvivl og Forlegenhed hos en Sognefoged, naar han skal undersøge, hvorvidt Requisitionen virkelig er anmeldt paa den Maade. Lad os dernæst forfølge Sagen lidt nærmere, lad os se hen til selve Udførelsen af Forretningen. Jeg vil nu ikke tale om, at Sognefogden skal indføre den i sin Protokol, thi det allerede er slemt, netop naar hans Virksomhed udvides til en stor Masse af nye Forretninger, nemlig til den store Masse, som med Hensyn til Summen ligger under 50 Rd., naar ikke Gjenstanden er en fast Eiendom, thi af hvad Natur Forbringeren end er, skal han altsaa være paa det Næne med, hvorledes han har at gjøre den fornødne Tilførsel i Protokollen; men lad os gaa videre med Hensyn til hans Funktioner under Forretningen. Hidtil har han kun haft med saadanne Forretninger at gjøre, hvorved det enten var Penge eller Kornafgift, der skulde betales, og Kornudbydere kunde han med de tilkaldte Bidner ansætte i Penge; men er det dog ikke for meget at forlange, at han selv, hvor der bliver Spørgsmaal om andre Udbydere end Penge og Korn, skal ansætte Bøddien under Forretningen? Han kan vel ty, hen til sine 2 Bidner, men det hedder udtrykkelig, at han ikke skal være bunden ved disses Anskuelse. Han skal fremdeles afgjøre under Forretningen, hvorvidt Udpantning maa ske for et større Beløb end Forbringeren der kan dels med Hensyn til Maaden, hvorpaa de udlagte Gjenstande skulde opbevares, dels med Hensyn til Betalingen, som enten i det Hele eller for en Del maatte lægges til ham, osv., idelig og idelig for en Mand, der ikke er vant til at bevæge sig netop i saadanne Forretninger, frembyde sig Spørgsmaal, som det ikke falder ham saa overordentlig let at løse. Jeg følger nu imidlertid Lovforslaget videre. Der kommer Indsigelser, og hvad skal Sognefogden da gjøre? Han skal tilføre disse Indsigelser i sin Protokol, men jeg behøver neppe at udvikle, for de Herrer, at det ikke altid er en let Sag for en Sognefoged at tilføre disse Indsigelser i Protokollen; de kunne være af en saadan Natur, at de meget godt kunne genere selv meget dygtige og ret skrivekyndige Sognefogder. Hvad gjør da Sognefogden efter at have tilført Indsigelserne? Han foretager Forretningen; men finder Fogden, at der er Noget passeret, som ikke er rigtig, skal han paalægge Sognefogden at berigtige Feilen. Jeg frygter rigtignok meget for, at netop en saadan Anvisning til Sognefogden om at berigtige Feilen kan blive en Rilde til, at der kommer flere Feil end den, han skulde berigtige. — Jeg kunde have meget mere at sige, men jeg vil endnu kun nævne eet Forhold. Lovforslaget bestemmer, og det er fuldkomment konsekvent — det kunde ikke bestemmes anderledes — at Udpantningen skal foregaa paa samme Maade som Udlæg, og deraf følger, hvad der ogsaa er antydnet i Motiverne, at det er Sognefogdens Sag at paase, at en Mand, der er